

- модельного типа коровы для стада черно-пестрой породы // Зоотехния. – 2002. - №5. – С. 2 – 5.
4. Хмельничий Л. Екстер'єрний тип корів і рівень зв'язку з продуктивністю // Тваринництво України. – 2003. - №10. – С. 14 – 16.
 5. Бащенко М. И., Хмельничий Л. М. Модельный тип молочной коровы // Зоотехния. – 2005. - №3. – С. 6 – 8.
 6. Полупан Ю.П. Повторяемость и взаимосвязь инструментальной и глазомерной оценки экстерьера крупного рогатого скота // Сельскохозяйственная биология. – 2000. - №2. – С.108-114.
 7. ICAR Guidelines approved by the General Assembly held in Kuopio, Finland on 9 june 2006.
 8. Хмельничий Л. Бажаний тип корів червоно-рябої молочної породи // Тваринництво України. – 2003. - №1. – С. 22-24.

Summary

Relation between line score and milking production by different cow housing / Admin A., Admina N.

Significant additional correlation was determined between line score and milking production of black-white cows. Reliable negative correlation was determined between stature, chest width, body depth, central ligament, rear teat position, body condition score. Angularity, fore udder attachment, front teat position and milking production. It was determined that the cow housing influences on the strength and direction of ties .

Key words: Ukrainian black-white cows, line score, the cow housing .

УДК 504.3.054:636.4

Бурлака В.А., доктор с.-г. наук, професор
Житомирський національний аграрний університет
Хом'як І.В., старший викладач
Житомирський державний університет ім. Івана Франка
Скоромна О.І., кандидат с.-г. наук, доцент
Вінницький національний аграрний університет

ЗМІНИ МІКРОФЛОРИ ПОВІТРЯ В ПРИМІЩЕННІ СВИНОКОМПЛЕКСУ ПІД ВПЛИВОМ АЛУНІТОВОЇ ЕМУЛЬСІЇ

Встановлено результати дослідження змін в розвитку мікроорганізмів на свинокомплексі під впливом алунітової емульсії. Площі колоній зростають при концентрації алунітів 35% і спадають після 45%, у зростання площ грибкових колоній бактеріальних площі скорочується.

Світова продуктова криза, викликана демографічним вибухом, стала причиною застосування інтенсивних технологій в тваринництві. Новітні технології вирощування сільськогосподарських тварин мають з одного боку підвищувати продуктивність праці і знижують її собівартість, а з другого покращувати якість продуктів харчування. [1]

Дуже важливим є використання алунітів, як мінеральних добавок (детергентів) з метою пониження впливу шкідливих зовнішніх чинників на організм сільськогосподарських тварин. Основна проблема з якою мають справитися алуніти це детоксикація організму тварин, що утримуються в умовах великих тваринницьких комплексів. Саме такий спосіб приводить до накопичення токсинів (метаболітів) через великі скupчення тварин в обмеженому просторі. В наш час недослідженім залишається аспект впливу алунітового борошна на мікрофлору тваринницьких комплексів. [2, 3, 4, 5, 12].

Алуніт або галунний камінь (від французького alunite – галун,) – мінерал із групи сульфатів алюмінію з хімічним складом $K_2SO_4 \cdot Al_2(SO_4)_3 \cdot 4Al(OH)_3$ або $KA_3(SO_4)_2(OH)_6$. Зустрічається у вигляді землистих й тонкозернистих тіл чи дрібних кристалів. Алуніт широко застосовується в господарстві. В основному їх використовують для одержання галунів, сульфату, алюмінію, зрідка — металевого калію. Кольори від білого й сірого до жовтого. Сингонія – тригональна (аксиальна). Колір риски – білий. Бліск – скляний. Прозорість від прозорого до просвічуваного. Спаяність добра. Твердість - 3,5-4. Густота 2,59-2,9 г/см³.

За даними спектрального аналізу в алунітах присутні домішки срібла, кобальту, міді, молібдену, марганцю, цинку та інших. Схильність до іонообмінних реакцій катіонів складає 150-220 мг-екв на 100г алунітової породи.

Вперше згадується застосування алунітів в Стародавнього Єгипту. Єгиптяни цей мінерал використовували, як антибактеріальний засіб. Сфера його застосування переважно була косметика, де він відігравав роль антибактеріального засобу та антіперспіранту. З Стародавнього Єгипту його використання перейшло на Азію та Середземномор'я. ця традиція існувала донині. В наш час алуніт знову повертається в косметологію від традиційної хімічної промисловості та металургії. Сфера застосування алунітів пов'язана із їх потужними антибактеріальними властивостями.

Хімічній промисловість застосовує алуніти для отримання глиноземів, галунів, та калійних солей. В металургії алуніти часом можуть бути використані сировиною для виробництва алюмінію. Більшість добутого сьогодні мінералу використовуються саме в цих галузях. Родовища алунітів з найбільшими запасами сировини розташовані на території Росії, Азербайджану, України, США, Китаю, Австралії, Ірану та Мексики. На території СНГ експлуатується більш 30 родовищ. наближені запаси родовищ світу близько 5 мільярдів тон.

Їх використовують разом із цеолітами сапропелями, бентонітами та каолінами його додають в комбікорми. Алуніти характеризуються високими адсорбуючими та іонообмінними властивостями. Через це вони використовується, як протиотрута пов'язана з інтоксикацією тяжкими металами. Присутні тут іони срібла, роблять алуніти цілющими для кишково-шлункового тракту. Досліджуючи ці властивості, сучасні дослідники отримали позитивні результат і при експериментах над коровами, свинями, кролями, вівцями, свійськими птахами (від курей і гусей до перепелів) на різних стадіях розвитку та життєдіяльності (лактація вагітність...). Часто рекомендується застосовувати алунітове борошно окремо і в сумішах з іншими складниками кормів. Особливо ефективні алуніти при вторинній переробці відходів. Їх присутність необхідна в складі органічних продуктів біоферментації – компостів багатоцільового призначення (біогумусу). [6, 8, 11, 12].

Алуніти згодовують тваринам. При цьому відбуваються анатомічні та фізіологічні зміни в їх організмах. У свиней збільшуються площині лімfovузлів в кишечнику, в

порівнянні з тваринами контрольної групи. Товщина капсули селезінки, у порівнянні з контролем, також зростає, що призводить до достовірного ($p<0,01$) збільшення площин сполучнотканинної основи. Дихальні частини легень у свиней зростає на 4,8%. У нирках свиней, в раціон яким додавали алюнітове борошно, відмічається зменшення кількості ниркових тілець. У свиней при згодовуванні каоліну в суміші з алюнітом, даний показник знаходиться майже на одному рівні. Виявляється достовірне зростання товщини м'язових волокон найдовшого м'язу спини. Так, якщо маса тіла свиней у контрольній групі становила $117,66\pm1,28$ кг, то при згодовуванні суміші алюнітого борошна і каоліну – $127,32\pm0,73$ кг, що вказує на підвищення рівня метаболічних процесів у організмі дослідних тварин.

Об'єктом дослідження є алюнітове борошно та мікрофлора повітря свинокомплексу.

Предметом дослідження є вплив емульсії алюнітого борошна різної концентрації на мікрофлору повітря.

Методи дослідження. Завдання, що ставилися в роботі, вирішувалися шляхом експерименту та використання біологічних, зоотехнічних, ветеринарних та статистичних методів досліджень.

Мета роботи. Визначити ефективність використання алюнітової емульсії різної концентрації на поширення мікрофлори повітря приміщення свинокомплексу.

Результати дослідження. В результаті дослідження отримано дані про зміни в розвитку колоній мікроорганізмів під впливом алюнітових емульсій та в контролі (табл. 1). Спостерігається загальна тенденція до збільшення кількості колоній при зростанні концентрації емульсії.

Таблиця 1. Результати дослідження алюнітової емульсії на мікрофлору повітря свинокомплексів

Номер досліду	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Масова частка алюніту в емульсії (%)	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
Загальна площа колоній	39,8	54,9	56,8	66,8	72,1	74,3	75,6	74,9	98,1	84,2	71,2
Площа бактеріальних колоній	29,3	42,1	32,7	34,7	29,3	17,9	6,5	2,8	14,5	36,4	27
Площа грибкових колоній	10,5	12,8	24,1	32,1	42,8	56,4	69,1	72,1	83,6	47,8	44,2
Співвідношення площ бактеріальних й грибкових колоній	2,79	3,29	1,35	1,08	0,68	0,32	0,09	0,04	0,17	0,76	0,61

Максимальне зростання площ колоній мікроорганізмів спостерігається при вмісті алюнітів 40%. При цьому площа бактеріальних колоній нижчі навіть за контроль а площи грибкових колоній (в основному аспаргіл та пеніцил) більші за контроль в вісім раз.

На графіці (рис. 1.) спостерігаємо аналогічні закономірності для зміни загальних площ колоній та грибкових колоній (особливо мукорових). Як зазначалося вище

бактеріальні колонії відповідають на вплив алунітів з протилежним ефектом.

Пояснення такого явища може бути як в антибактеріальній дії алунітів так і в антагонізмі грибків та бактерій. Грибки (особливо пеніцил) виділяють в середовище антибіотики для боротьби з конкурентами (бактеріями).

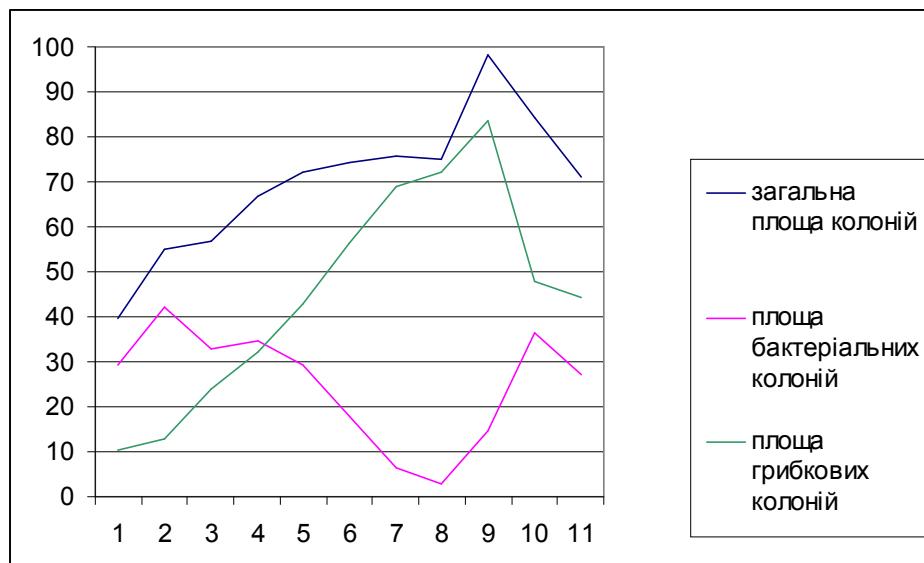

Рис. 1. Зміна площ колоній мікроорганізмів під впливом алунітової емульсії

Для уточнення питання про причини зниження площ бактеріальних колоній необхідно провести спеціальні мікробіологічні дослідження з їх чистими культурами і при спільному посіві з грибками.

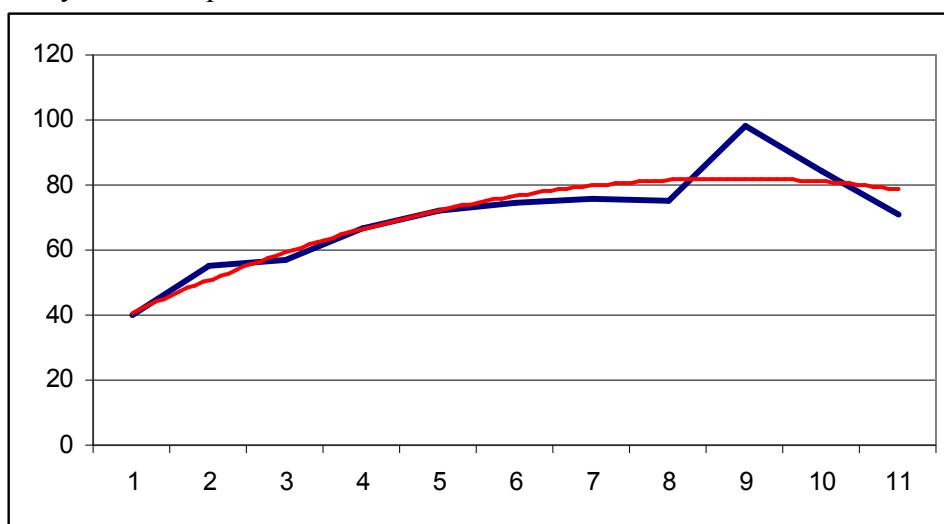

Рис. 2. Зміна загальної площі колоній мікроорганізмів під впливом алунітової емульсії та її аналіз за допомогою поліноміальної лінії тренду

Виходячи із мети і методів дослідження ми можемо констатувати лише окремі факти взаємодії між трьома об'єктами: бактеріями, грибками та алунітами.

Дзивоноподібна форма графіку зміни площ грибкових колоній пояснюється законом оптимуму (рис. 4). Зоною оптимуму для грибків будуть концентрації алуніту 35-40 відсотків. Зона пессимуму з'являється при концентрації нижчій за 30% і вищій за 45%.

Обернений графік для властивостей бактеріальних колоній більш за все пов'язана з антагоністичними групами організмів (рис. 3.).

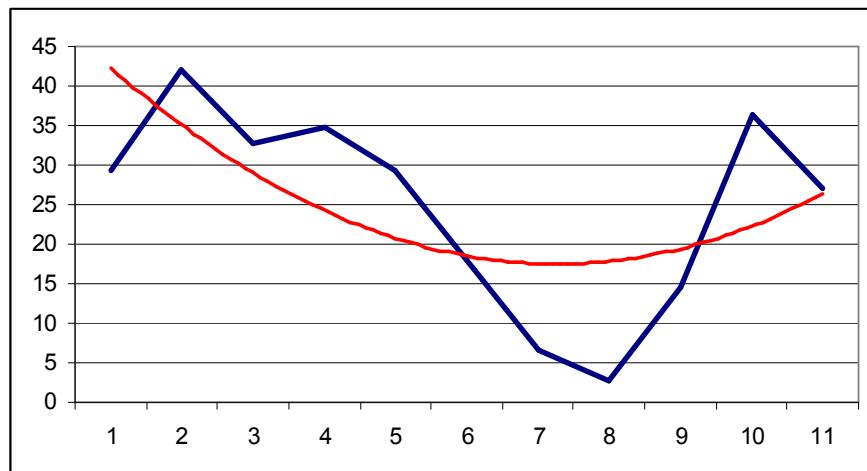

Рис. 3. Зміна площі бактеріальних колоній під впливом алунітової емульсії та її аналіз за допомогою поліноміальної лінії тренду

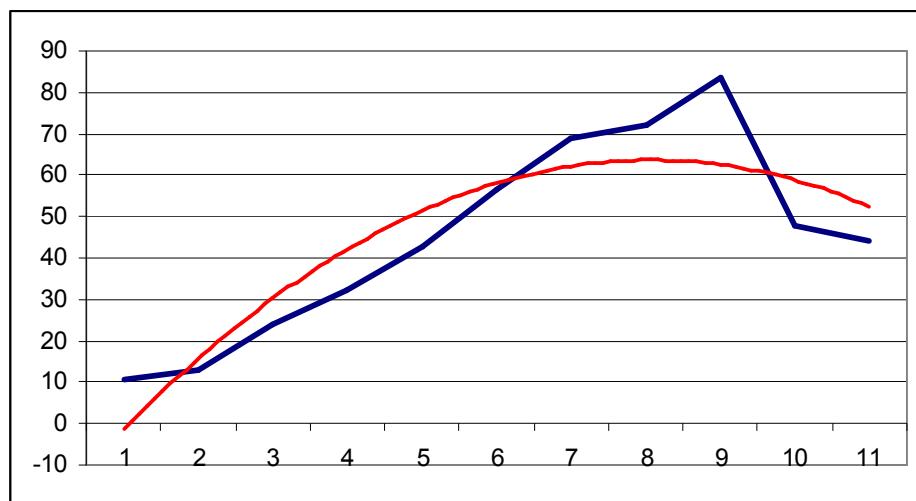

Рис. 4. Зміна площі грибкових колоній під впливом алунітової емульсії та її аналіз за допомогою поліноміальної лінії тренду.

Підтвердженням цьому є графік зміни співвідношень між площами колоній. Спостерігаємо обернену до куполоподібної кривої на рисунку 5.

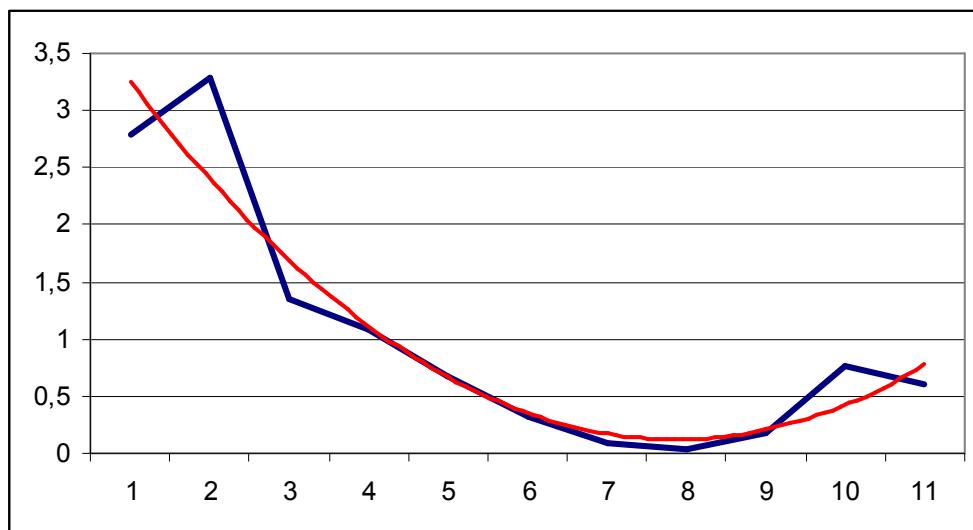

Рис. 5. Зміна співвідношення площ колоній мікроорганізмів під впливом алюнітової емульсії та її аналіз за допомогою поліноміальної лінії тренду

Виходячи з отриманих результатів можемо стверджувати, що алюніти, які можуть потрапити в атмосферу свинокомплексу, впливають на мікрофлору його повітря. При цьому спочатку відбувається підвищення загальної кількості мікроорганізмів. Тут алюніти відіграють роль трофічного стимулятора з наступним антимікробним ефектом, коли площи мікроорганізмів меншують. Відбувається також перерозподіл в співвідношеннях між мікроорганізмами.

В подальшому є необхідним провести дослідження з визначенням видів мікрофлори та перевірку дії алюнітів на її патогенні й симбіотичні форми.

Висновки. 1. Проведено дослідження інтенсивності поширення мікрофлори повітря свинокомплексу під впливом емульсії алюнітового борошна різної концентрації. Площи колоній зростають до концентрації алюнітів 35% і спадають після 45%.

2. Вищезазначені концентрації є критичними. Оптимальні концентрації алюнітового борошна за їхнім впливом мікрофлору повітря знаходяться у діапазоні обмеженому цими показниками.

3. Досліджено співвідношення між бактеріальною та грибковою мікрофлорою в атмосфері свинокомплексів під впливом емульсії алюнітового борошна різної концентрації. Встановлено що із зростанням площ грибкових колоній площи бактеріальних скорочуються.

Література

1. Використання селену в рослинництві та тваринництві: Аналітичний огляд / Національний аграрний ун-т; Науково-інженерний центр "АКСО" НАН України / Ільдус Ібатуллович... Ібатуллін (уклад.). — К. : Фенікс, 2004. — 208с. : табл. — Бібліogr.: с. 190-207. — ISBN 966-651-137-1.
2. Богданець В'ячеслав Анатолійович. Агрохімічна оцінка нових видів добрев та продуктивність пшеници ярої на лічно-чорноземному ґрунті Правобережного Лісостепу України: автореф. дис... канд. с.-г. наук: 06.01.04 / Національний аграрний

-
- ун-т. — К., 2007. — 20с. — 20с.
3. Гістологічна характеристика найдовшого м'язу спини у свиней при згодовуванні алюніту та каоліну / Горальський Л.П., Бурлака В.А., Бенза С.В., Вербельчук Т.В. // Зб. наук. пр.: Вісник Державного агроекологічного університету. — Житомир, 2003. — № 2. — С. 73 – 77.
 4. Горальський Л.П., Бенза С.В. Особливості гістоархітектоніки селезінки свиней при згодовуванні алюніту та каоліну // Зб. наук. пр.: Науковий вісник Львівської держ. академії вет. мед. ім. С.З. Гжицького. — Львів, 2004. — Т. 6 (№ 1). — Ч. 2. — С. 10 – 14.
 5. Горальський Л.П., Гуральська С.В. Гістометрія печінки свиней при згодовуванні природних алюмосилікатів // Зб. наук. пр.: Вісник Державного агроекологічного університету. — Житомир, 2005. — № 2. — С. 107 – 110.
 6. Гуральская С.В. Гистологическая характеристика печени свиней при скармливании алюнита и каолина // Материалы Сибирского международного ветеринарного конгресса: "Актуальные вопросы ветеринарной медицины". — Новосибирский гос. аграр. ун-т. — Новосибирск, 2005. — С. 299 – 300.
 7. Засуха Тетяна Володимирівна. Нові дисперсні мінерали у тваринництві: Автореф. дис... д-ра с.-г. наук: 06.00.16 / УААН; Інститут кормів. — Вінниця, 1997. — 54с.
 8. Кліценко Григорій Тимофійович, Кулик Михайло Федорович, Косенко Михайло Васильович, Лісовенко Василь Трохимович, Загниборода П. К. Мінеральне живлення тварин: Навч. посібник для студ. і викладачів вищих аграрних закладів освіти III і IV рівнів акредитації за напрямом 1302 - Зооінженерія / Григорій Тимофійович Кліценко (ред.). — К. : Світ, 2001. — 575с. — Бібліогр.: с. 544-558. — ISBN 966-7683-18-4.
 9. Науково- практичні рекомендації по застосуванню природних адсорбентів у тваринництві в регіонах України з високим рівнем важких металів у довкіллі / Національний аграрний ун-т; Державний Департамент ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України / Д.А. Засєкін (уклад.). — К. : Науковий світ, 2001. — 23с. — Бібліогр.: с. 18-22. — ISBN 966-7820-58-0.
 10. Столяров Геннадий Викторович. Интенсификация кормопроизводства и животноводства на загрязненных радионуклидами землях Белорусского Полесья. — Гомель : БелГУТ, 2001. — 171с. : ил. — Библиогр.: с. 115-126. — ISBN 985-6550-62
 11. Венгер С.С. Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт з дисципліни “Мікробіологія з основами вірусології” – Херсон: Айлант, 2001 – 16 с.
 12. Векірчик К.Н. Мікробіологія. Лабораторні роботи. – К: Вища школа, 1976. – 100 с.
 13. Векірчик К.М. Мікробіологія з основами вірусології. – К: Либідь, 2001. – 312 с. Кайнер Д. (відп. ред.). Жизнь микробов в экстремальных условиях. – М: Мир, 1981. – 519с.
 14. Коротяев А.И., Бабичев С.А. Медицинская микробиология, иммунология и вирусология. – Санкт-Петербург: СпецЛит, 2000. – 580с.
 15. Лукомская К.А. Микробиология с основами вирусологии М: Просвещение, 1987. – 192 с.
 16. Мишустин Е.Н. Ассоциация почвенных микроорганизмов – М: Наука, 1975. – 67с.
 17. Работнова И.Л. Общая микробиология – М: Колос, 1966. – 272 с.
 18. Дідух Я.П., Плюта П.Г. Фітоіндикація екологічних факторів. - К., 1994. 280 с.
-

Summary

The changes in the microflora in the sties of swine complex under the influence of alunite emulsion // Burlaka V.A., Khomyak I.V., Skoromna O.I.

The results of research on the effect of alunite emulsion on the development of micro-organisms in the sties of swine complex have been established. The area of the microorganisms colonies are growing with the solution concentration of 35-45% and then they stop increasing.

УДК 577:577.125:612.616.2

Коберська В.А., старший викладач

Мельник М.С., студентка

Вінницький національний аграрний університет

**БІОХІМІЧНІ АСПЕКТИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ
КАРНІТИНУ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ МЕТАБОЛІЗМУ
СПЕРМАТОЗОЇДІВ**

В огляді розглянуто сучасні уявлення про біологічне значення карнітину, включаючи дані про його структуру, походження, роль в сперматогенезі і позитивний вплив, який чиниться ним на метаболізм сперматозоїдів. Висвітлено результати досліджень останніх років, які стали науковою основою для розуміння молекулярних аспектів застосування карнітину в медицині, тваринництві, зокрема для покращення якості сперми та для лікування чоловічого беспліддя.

Ключові слова: карнітин, ацетилкарнітин, мітохондрії, метаболізм, β -окислення.

Показники якості статевих клітин визначаються субстратами окиснення та ферментами, які забезпечують їх використання, захистом структур мембрани сперміїв від окисного навантаження після еякуляції та процесів технологічної підготовки сперми до кріоконсервування, розморожування і капацитації. Інтенсивне використання високопродуктивних тварин вимагає великих енерговитрат організму, забезпечення яких залежить від швидкості ресинтезу аденоцитрифосфорної кислоти (АТФ) за рахунок окиснення енергетичних субстратів та особливостей регуляції цих процесів. У зв'язку з цим, цілком логічним є використання енерготропних препаратів, що представляють собою різні компоненти дихальних ланцюгів, а також проміжні метаболіти циклу Кребса. Серед них виділяється L-карнітин (β -гідрокси- γ -триметилбутиробетаїн), вітаміноподібна амінокислота, що є активним метаболітом, який переносить ацильні групи у симпорті з протонами через внутрішню мембрани мітохондрій у матрикс, регулюючи таким чином ресинтез АТФ при β -окисненні жирних кислот (рис. 1), бере участь в процесах трансметилиювання, реакціях кон'югації з ксенобіотиками, стимулює біосинтез білка [4]. Карнітин також вносить помітний внесок і в метаболізм вуглеводів, що дає підставу використовувати його як метаболічний модулятор, дія якого спрямована на встановлення балансу у використанні